

Remissyttrande
Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld
kreditgivning och överskudsättning.
Dnr JU2023/01643

Till: Justitiedepartementet
Att: Registrator

Inlämnad av: Intresseföreningen Sveriges
allmännyttiga lotterier (SVALO)

Göteborg den 6 november 2023

Remissyttrande kring:

SOU 2023:38 Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskudsättning
– Dnr JU2023/01643

1. Kort bakgrund om Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier (SVALO)

SVALO är en intresseorganisation med syfte att genom samarbete förbättra villkoren och förutsättningarna för de allmännyttiga lotterierna i Sverige.

SVALO har idag 18 aktörer inom allmännyttiga lotterier och bingo som är medlemmar. Medlemmarna representerar flera 1000-tals stora och små föreningar i Sverige som får överskott från lotterier och bingo. Medlemmar är idag Folkspel, IOGT-NTO/Miljonlotteriet, Kombispiel, Swebico (Sveriges Bingoarrangörers Centralorganisation), Bygdegårdarnas Riksförbund, Bröstcancerförbundet, Sveriges Dövas Riksförbund, Sportalliansen, MHF, Frölunda Hockey Club, Sävahof IK, PRO, SKPF, Prostatacancerförbundet, Sveriges Bingoföreningars Organisation (SBFO), Riksförbundet Hjärtlung, Synskadades Riksförbund, samt Tranås AIF Hockey.

Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier
Org.nr. 802536–9433.
c/o Folkspel
Box 5
433 21. Partille

2. Sammanfattning

- SVALO tillstyrker utredningens förslag om införande av ett system för register över skuld- och kreditinformation (SKRI-register). Skall dock endast påverka krav på kontroll mot registret vid onlinespel i Sverige.
- SVALO ställer sig inte bakom utredningens bedömning att inte införa ett lånestopsregister. Regeringen uppmanas därför att snarast utreda utformningen av ett sådant register.
- SVALO tillstyrker utredningens förslag om att bestämmelsen om kreditförbud i spellagen utvidgas.

3. Synpunkter på remissens förslag

Inledningsvis vill SVALO framhålla att detta remissvar avgränsas till utredningens förslag om ett register över skuld- och kreditinformation, utredningens förslag om ett utvidgat kreditförbud i spellagen samt utredningens bedömning om ett lånestopsregister.

Register över skuld- och kreditinformation

Utredningen föreslår att ett system för register över skuld- och kreditinformation (Skri-register) införs. Utredningen pekar på behovet av ett register som innehåller uppgifter om fler kredittagare, kredittyper och skulder än de register som finns att tillgå i dag.

SVALO tillstyrker utredningens förslag och välkomnar ett register som gör det möjligt för kreditgivare att få en bättre helhetsbild av en konsuments skulder och därmed inte förmedlar snabblåån till utsatta kunder. SVALO delar också utredningens förhoppning att överskuldssättningen på sikt kommer att minska med införandet av ett Skri-register. Detta underlättar framför allt spelbranschens onlinespel att enklare bedöma om kunden i spelbranschen spelar för pengar kunden har ekonomiska förutsättningar för.

För lotterier till förmån för allmännyttiga ändamål, är beloppen små och risken för överskuldssättning nära obefintliga. Lotterierna köps i huvudsak för att stödja en allmännyttig verksamhet. Därför är det viktigt att de som inte säljer onlinespel (lotterier) inte heller omfattas av kraven på att kontrollera mot SKRI-register av samma skäl som lagen ansett att lotterier (ej onlinespel) idag är förhindrade att kontrollera mot spelpaus.se.

Kreditförbudet i spellagen

Utredningen föreslår att bestämmelsen om kreditförbud i spellagen ska utvidgas. Det ska vara förbjudet för en licenshavare eller ett spelombud att främja möjligheterna för någon annan att erbjuda eller lämna kredit för insatser i spel. Krediter som erbjuds eller lämnas av tredje part – t.ex. en kreditgivare eller en kreditförmedlare – omfattas inte av nuvarande kreditförbud.

Utredningen gör vidare bedömningen att det inte finns tillräckliga skäl att införa ett förbud mot att betala spel med kreditkort och tydliggör att det utvidgade förbudet inte föreslås omfatta denna möjlighet eller möjligheten att utnyttja en redan för något annat ändamål beviljad kredit.

SVALO tillstyrker utredningens förslag och bedömning i denna del och vill samtidigt understryka att det redan med nuvarande spelreglering inte är förenligt med omsorgsplikten att spelbolag uppmuntrar till att spela för lånade pengar. Av Spelinspektionens vägledning avseende omsorgsplikten framgår också att spelbolag ska införa restriktioner mot/begränsa tillträde för kunder om det framkommer att kunderna spelar för lånade pengar.

Lånestoppsregister

Utredningen konstaterar att det inte varit möjligt att kartlägga behovet av ett lånestoppsregister och effekterna av det inom ramen för utredningens arbete. Utredningen lämnar således inte något förslag till ett sådant register. Ett av skälen, enligt utredningen, är att meningarna går isär om det finns ett behov av ett stoppregister på den svenska kreditavtalsmarknaden och att det inte har varit en prioriterad fråga bland de aktörer utredningen talat med.

SVALO delar inte utredningens bedömning. Snabblån och konsumtionskrediter är ett problem som ökar i Sverige. Ingen ska spela för mer än vad den egna plånboken tillåter och ingen ska låna till sitt spelande men lättillgängligheten i dag gör det enkelt att fatta impulsiva beslut.

SVALO anser att ett lånestoppsregister behövs. Möjligheten att stänga av sig i ett sådant register skulle innebära att man inte längre kan ta ett snabblån eller bli kontaktad av bolag som vill erbjuda det. En motsvarande funktion, Spelpaus.se, infördes för spelbranschen i samband med omregleringen av spelmarknaden 2019. I spelpaus.se kan man självmant spärrat sig från såväl spelreklam som tillgång till onlinespel hos alla bolag som erbjuder onlinespel och som har licens i Sverige. En möjlighet till lånestopp skulle också komplettera nyttan med Spelpaus.se genom att göra det svårare för människor att finansiera sitt spelande med snabblån. SVALO föreslår därför att regeringen skyndsamt utreder behovet och utformningen av ett lånestoppsregister.

SVALO har i övrigt inga synpunkter på övriga förslag i utredningen.

Göteborg 2023-11-06

Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier (SVALO)

Hans Sahlin

Styrelseordförande